

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 4.
22 Jan.

Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet.

15 arg.
1898.

Saligheternas berg.

Å kallas det berg i Galileen, hvarifrån Jesus höll sin bergspredikan. Det är ett underligt berg. Dess topp reser sig brant och hög mot skyn, men på slutningen finnes en högslätt, som var en ganska lämplig samlingsplats för stora människoskaror. På den höga toppen, som liknar ett stort altare, hade Jesus tillbragt natten i bön till sin himmelske fader. Sedan hade han i morgongryningen, då han såg folkskaror nalkas från alla håll, valt den stora högslätten till sin predikolokal, hvarest den vackra, högblå himmelen utgjorde tempeltaket. Här var han om-

gifven af en sydländsk naturs hela yppighet, här kunde han låta sitt ännu skönare, bildrika språk tona ut öfver de lyssnande skarorna.

Den första afdelningen af hans tal är en beskrifning på de saliges egenskaper och deras lycka. Liksom Psaltaren inledes med ett *säll är den*, så inleder Herren det första af sina tal med ett *salige äro de*. I första versen låter han oss höra, att de salige äro att söka bland de andligt fattige. Det låter nästan som en motsägelse att vara andligt fattig och dock äga hela himmelriket, men det är icke så. Liksom du icke i ett redan fullt käril kan

hämta något vatten ur källan, så kan det hjärta, som icke förut är tömdt, ej mottaga himmelrikets stora gåfva. Är ditt hjärta tillfredsstäldt med jord och värld, så hungrar det ej heller efter rättfärdighet, hvilket är så utmärkande för dem, som äro andligt fattige. De salige finnas — låtom oss märka det — icke blott i himmelen utan äfven på jorden. Det kunna vi märka däraf, att Herren säger: *Salige äro de bedröfvade*. Ty sorg och bedröfvelse är något utmärkande för jordelifvet. Äfven barnen, som annars kunna så glädja sig åt litet, hafva sina sorgeämnen. Likväl har Herren icke talat om hvad för en sorg som hälst. Sammanhanget visar, att han åsyftar Guds barns sorger och bedröfvelser. Hvarje bedröfvelse, som öfvergår någon af Jesu lärjungar, har ett löfte med sig att till sist vändas i hugsvalelse. Om detta icke sker förr, så skall det ske på den dag, då Gud skall aftorka alla tårar från de sinas ansikte, nämligen vid ankomsten till himmelen. Salige äro de barmhärtinge, de som göra något för att torka andras tårar och lindra andras nöd. Dem skall barmhärtinghet vederfaras. De skola få skörda samma säde, som de sått ut. Den goda handlingen skall lönas, liksom den onda skall straffas, därför går Guds rättvisa i borgen.

Salige äro de renhjärtade — o, hvem kan vara det? Äro alla vårt hjärtas tankar rena och våra böjelser oskyldiga? — Hvad skola vi äldre, hvad skola barnen svara härpå? *Renhjärtad*, det är då ingen människa af naturen. Vi behöfva bedja Davids bön:

Skapa i mig Gud ett *rent* hjärta och gif mig en ny, viss anda! Skära mig med isop, att jag må *ren* varda, och två mig, att jag varder *hvitare än snö!* — De renhjärtade skola *se Gud*. Att se Gud är de renhjärtades stora salighet. De i Jesu blod renade skola hafva det medvetande, att Guds öga med välbehag blickar på dem, liksom de å andra sidan skola se upp till Guds ansikte med hängifvenhet och tacksamhet.

Låtom oss i dessa åtta saligheter se ett smycke, hvaruti Herren vill kläda oss för att göra oss älskliga och rena i Guds och människors ögon. Eftersträfven den rättfärdighet, som icke blott består i en yttre anständighet utan i hjärtats renhet och oskuld. Då skall ock Herren kunna säga om eder: Salige ären I, ty I skolen kallas Guds barn!

Fr. E.

”Lilla lagmanskan.”

(Forts. fr. n:o 3.)

Då Greta kom hem, hade hon så mycket att tala om och meddelade nu modern sina planer och förhoppningar för framtiden.

”Ja, du är lycklig du, som får lära dig något”, sade denna med ett visst vemod, ”det fick inte jag i min barndom, och därför är det som det är”, tillade hon, och såg sig omkring i det lilla hemmet, hvilket tydligt nog vittnade om husmoderns oförmåga att hålla det i ordning.

”Jag vill hjälpa till så godt jag kan”, sade Greta, ”bara mamma inte vore så mycket borta”, tillade hon med en bedjande blick.

Madam Olsson svarade ingenting därpå, men hon började tänka efter, om det

verkligen var så stor förtjänst att lämna hemmet flera dagar å rad och slita ut både kropp och kläder i andras tjänst, för den lilla ekonomiska vinsten af några kronor. Under tiden försumrades mycket inom hus i många afseenden, ty Greta var ju i alla fall bara barnet, elfva år, så man kunde ju ej ännu begära mycket af henne mer än den goda viljan, och den hade hon i rikt mått. Men — "erfarenhet flyger inte på folk" brukade madam Olsson säga, och däri hade hon rätt.

Nu började en arbetsam tid för lilla Greta, ty de eftermiddagar hon förut haft lediga från folkskolan, upptogs nu af lappskolan, och nog kändes det ibland litet påkostande för henne att ej såsom många af hennes jämnåriga få springa och leka långa stunder. Men ju mer hon fick lära sig i skolan, desto mer inresserad blef hon af arbetet, och då det led till terminens slut, hade Greta förvärfvat sig det goda vitsordet, att hon varit en bland de flitigaste och snällaste flickorna i skolan. Visst hade det kostat henne tårar, och det flere gånger till och med, då hon varit tvungen att sprätta upp en eller annan lapp, som hon slarfvat med, innan hon blef mera van. Men allt det där var nu glömdt, och hennes lilla ansikte sken af glädje och tacksamhet, då hon vid skolans avslutning fick tre nya näsdukar som belöning för sitt goda uppförande jämte det vänliga löftet, att hon var välkommen åter till nästa termin.

Samma vecka var det examen i folkskolan också, och nu kanske en eller annan tror, att Greta fick riktiga "latmandagar." Åh nej, så illa gick det inte. Jag säger *illa*, och detta med fullt skäl, ty lättjan har alltid dåligt sällskap med sig, och det ligger en djup sanning i de orden: "Fåfång gå, lärer mycket ondt."

Nu gällde det för Greta att öfva de goda kunskaper hon förvärfvat sig i lappskolan, och tillfälle därtill saknades aldrig, ty än kom den ena och än den andra och begärde hennes hjälp.

En dag gick det särskildt illa för Fritz, då han lekte med ett af grannarnes barn. Han var hög och den lilla flickan dufva, och just som han fick tag i henne så — *kratsch* — sade det, och där stodo de nu båda mållösa af förskräckelse, då de sågo, huru Julias klädning såg ut.

Hon var den första, som bröt tystnaden, och med darrande läppar hviskade hon:

"Jag förs inte gå hem, för då får jag stryk af faster Charlotte."

Stackars lilla "Jullan", som hon allmänt kallades, hade ingen mamma mer, som torkade tårarne från hennes kinder och tröstade henne i sorgsna stunder. Hvad fadern beträffade, så lefde han visserligen men frågade litet eller intet efter sin lilla flicka utan mera efter krogen och sina dåliga kamrater där. Hans syster Charlotte hade flyttat till honom, då hustrun dog, och hon hade föresatt sig att fostra Julia i "tukt och Herrans förmaning". Och nog fick den stackars lilla ungen tukt alltid och förmaningar, också, men icke vore de från *Honom*, hvilken så kärleksfullt säger i sitt eget ord: "Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke, ty sådana höra Guds rike till."

Nu stod lilla Jullan där med sin träsiga klädning och visste sig ingen råd. Fritz var nästan lika ängslig han med, ty han var i grund och botten en snäll gosse, som ej med uppsåt ville åstadkomma någon ledsamhet, allra minst för lilla Jullan, hvilken han tyckte så mycket om.

Som de stodo där, kom Greta gående från handelsboden med en korg på armen, och då Fritz fick se henne, tycktes ett ljus gå upp för honom.

"Kära, söta Greta", ropade han på långt håll, "skynda dig hem och hjälp Jullan att laga hennes klädning, så hon slipper få stryk."

"Tror du, att hon kan det?" frågade den lilla flickan med en stråle af hopp i sina sorgsna ögon."

"Ja-a då, var lugn för det", svarade Fritz mycket tvärsäkert, och tillade: "så

dum jag var, som inte genast kom att tänka på, att Greta kunde hjälpa oss.“

Nu följdes de åt in, Greta tog en liten öfverblick af skadans omfång, och sade sedan tröstande till Jullan: “Tag nu kläd-

sydde. Med armbågarne på bordet, och händerna under hakan följde hon med lifligt intresse arbetets gång. Plötsligt sade hon:

“Ska’ du bli lagmanska, när du blir

SAGOPRINSEN.

ningen af dig, så skall jag laga den, och nu får du inte vara ledsen längre.“

Fort nog torkade lilla Jullans tårar, och nu ställde hon sig på en pall bredvid Greta, där denna satt vid bordet och

stor?“ Greta såg på henne helt förvånad och frågade:

“Lagmanska? — Hvad menar du med det?“

(Forts.)

MICKEL, MICKEL, HUR GÅR DET NU?

“Sagoprinsen.”

Med teckning.

*“En saga, en saga, mamma,
Den vackraste, som du minns!
Och hälst utaf alla hörde
Jag den om en tapper prins,
Som ensam drog ut i världen
Och vann med de blanka svärden,
Trots trollens gyckel och list,
Båd' krona och land till sist.”*

*“Du törstar efter sagor, du.
Snart mitt förråd är slut.
Men vill du lyssna, liten vän,
Min bästa saga minns jag än,
Och om en prins just handlar den,
Som drar i världen ut.*

*En kungason i snöhvít dräkt
Och blank en vapenskrud,
Med blick, som lyser stjärneklar,
Han till sin valplats modigt drar:
Han vet, hvar han sitt fäste har,
Att borgen heter Gud.*

*Men vilddjur smyga kring hans stråt,
En afgrund lurar där;
Hans fiender ge noga akt,
Och vakar han ej oförsagdt,
Han snart uti sin oväns makt
En hjälplös fånge är.”*

*“Men, mor, han har ju borgen kvar?”
“Ack, mången glömde den!”
“Men, mor, han segrar väl till sist?”
“Mitt kära barn, det tror jag visst,
Det gifve Herren Jesus Krist!
Knappt striden börjat än.”*

*Och mammas lille sagoprins
Så undrande han ser.
Fast han blott orden halft förstår,
En aning genom själen går:
I modersögat syns en tår. —
Han frågar icke mer.*

Aster.

“Mickel, mickel, hur går dig nu?”

Med teckning.

Det är en vacker oktobermorgon med blå himmel och strålande sol. På åkerrenen längst bort mot skogsbacken sitter en hare och äter af den gröna sädesbrodden. Han har tryckt sig hårdt mot marken, så att vi knappast se mera af honom än de långa, spetsiga öronen, som sticka upp öfver råggräset. Haren spisar sin frukost.

Plötsligt slutar han upp med sin måltid; ett prassel i buskarna kommer honom att ana något misstänkt. Men då allt åter blifvit tyst, fortsätter han sin måltid. Ur det blågröna odonriset sticker upp en spetsig nos och ett par plirande, listiga ögon. Det är just mickel räf, som fått väderkorn på haren och som tänker att af honom skaffa en god stek för sig och de sina. Det har varit frost under natten, och morgonpromenaden i den friska luften har betydligt stärkt matlusten. Nu ligger han och funderar på om icke den lilla mjuka, söta jösse skall taga vägen förbi hans gömställe vid återfärden från åkern.

Men han tycker, det dröjer allt för länge, och därför måste han emellanåt sticka upp den spetsiga nosen och de plirande ögonen ofvanför det blågröna odonriset för att se efter, om ej haren slutat sin frukost än.

Jo, se där kommer han! Mätt och glad tar han några lustiga språng bort från åkern, och nu är han alldeles invid mickel. Och när jösse tagit nästa språng, då är mickel på benen och hugger sina tänder i honom, innan han ännu hinner komma i marken för att taga ett nytt. “Nu var du bra dum, jösse lilla”, tänker han. “Men fet och mjuk är du, och du blir nog en välkommen stek för mor och barn, som vänta i kulan.”

Nästa morgon ligger dimman tät öfver trakten. Tuppen med sina hvita fruar har dock länge varit vaken. “Om ingen

ser mig i dag för dimmans skull", tänker han, "så vill jag i alla fall låta höra, att jag är vaken." Därför låter han tidt och ofta höra sitt välklingande "kukeliku", så att det ekar i skogsbacken.

Där ligger mickel räf åter på sin gamla utkik, men i dag kommer ingen hare, och mickel är lika hungrig, fastän han i går höll storkalas hela dagen. "Jag undrar, om jag inte skulle hälsa på det där förnåma kinesiska herrskapet vid gården", tänker han. I ett nu är han på benen. Visserligen vet han, att där finnes både bössa och hundar vid gården, men han litat på, att de ännu sofva, och dessutom skall dimman hjälpa honom. Ärtgistan, som står upprest öfver diket, räcker nästan ända fram till trädgårdsplanket, och där innanför spatserar visst det läckra herrskapet.

Allt går väl för mickel räf, och innan klockan ännu klämtat i tornet, har han bitit ihjäl tuppen och tre de allra vackraste hvita höns. Som en pil är han åter öfver staketet med den rödkammiga, stolta tuppen mellan tänderna. Blodet strömmar öfver tuppens hvita fjäderdräkt, och mickel ler så förnöjd och slickar bort det med stor belåtenhet, där han sitter dold under ärtgistan. Snart är han åter hos de sina, som med förtjusning dela hans byte.

Så hade mickel en längre tid fortsatt att öka sitt skuldregister med brott på brott. Men en dag — det var ändå själfva Valfridsdagen, den tolfte oktober — blef det till fullo uppenbart, hvilka röfvarbragder mickel utfört. Ortens mera framstående män med fruar, barn och blomma voro nämligen på namnsdagsbjudning hos riksdagsman Valfrid Andersson på Vallesro. Här omtalades och utlades icke blott medmänniskornas fel och brister utan äfven mickel räfs. Emellertid kom man slutligen till det förståndiga resultatet, att efter som man inte kunde förbättra sina medmänniskor genom att tala illa om dem, så skulle man nästa morgon i god tid anställa hetsjakt efter mickel och göra slut på honom. Ett helt

dussin jägare anmälde sig för att deltaga med ett och ett halft dussin hundar.

Den dagen var mickel åter ute på röfvarståg i god tid. Men illa gick det. Hundarna hade snart funnit hans spår och afspärrade återvägen till skogen. De drefvo honom i vildaste fart öfver åkrar och gården, och slutligen räddade han sig undan hundarne i en lutande gammal pil, som stod vid åkanten. Jägarne ha ännu icke hunnit dit, men de närma sig. Och vi spörja med vemod: "Mickel, mickel, hur går dig nu?" J. B. G.

Tores julafton.

(Från norskan.)

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Fru Möller såg forskande på sin gosse. "Hvad vet du om taforna, när inte Lars har nämnt något om dem? Hvarken pappa eller jag ha sagt ett ord om hvaruti hans förseelse bestod — — Tore!"

Det kom såsom ett utrop af smärta, och gossen kände sig alldeles förkrossad under moderns blick.

"Ack, mamma, det var jag som öppnade paketet — och så slog jag omkull ett vattenglas öfver taforna, så att de blefvo våta, och så — och så — kastade jag dem i kakelugnen för att du inte skulle banna mig."

Han lade hufvudet på bordet och snyftade högt. Men ändå — så godt det kändes att hafva lättat sitt samvete! Han ville mycket hellre hafva både stryk och bannor än bära på en sådan börda längre.

Fru Möller lät honom gråta ut, det var långt ifrån att hon kunde brusa upp i vrede vid hans bekännelse; nej, därtill var hon alltför bedröfvad öfver sin gosse.

Då han lugnat sig något, talade hon allvarligt till honom, men huru milda ljud likväl orden för hans öron:

"Tore, huru kunde du tiga alla dessa dagar, fastän du visste, att vi misstänkte Lars? Huru kunde du glädja dig åt julaftonen, när du förstod, att en annan skulle

få lida för din skull? — Jag hade inte väntat det af dig; jag kunde aldrig tänka, att du, som aldrig mötes af annat än kärlek, skulle handla så kärlekslöst emot en annan — och det emot en gosse, som är fattig och har så få ämnen till glädje.“

Nej, Tore kunde icke fatta det själf, men han förstod nog, hvem som var skuld till alltsammans — hvem som först hade frestat honom att vara olydig, i det han öppnade ett paket, som icke tillhörde honom. — Sedan måste han söka dölja följderna af sin olydnad, och därpå följde detta sista: att höra hur en oskyldig blef misstänkt, utan att han sade ett ord. Det tjänade till intet att urskulda sig med det att ingen frågade honom — man kan lika godt ljuga genom att tiga som genom att säga en osanning. Men det var ingen som visste, huru olycklig han hade varit hela tiden, och huru ängslig han nu var, att Lars icke skulle komma igen.

“Du har visst inte talat med Jesus om saken“, sade modern. “Ack, Tore, bed honom hjälpa dig blifva en snäll, uppriktig gosse, och så måste du bedja Lars om förlåtelse — du har gjort honom en stor orätt, som du vet, och jag tror inte du skall få någon glad jul, om du inte bekänner din synd för honom också.“

Det hade inte Tore tänkt på. Han tyckte det skulle bli grusligt svårt att tala om för Lars, hvad han gjort. Men Lars hade ännu icke kommit tillbaka, och ångesten började åter att pina honom.

Då modern gick ut ur rummet, föll han på knä och bad sitt “fader vår“. Då han kom till de tre sista böjerna, böjde han sitt hufvud och tänkte med sorg både på sig själf och på Lars. Sedan bad han Jesus hjälpa honom att aldrig mer låta sig fångas af frestelsen till det onda och att han ville låta Lars komma lyckligt tillbaka igen.

Och se, där kom Lars! Han hade med sig en liten gran att ställa i köket och en liten fågel, som han funnit nästan halfdöd i snön. Den skulle Tore få, han skulle nog krya till sig igen i värmen, menade Lars.

Det lyckades Tore att komma öfver det svåra arbetet att bekänna sitt fel för Lars och bedja honom om förlåtelse.

Sedan blef granen tänd, och Lars fick sina skridskor och dessutom många andra saker, som vandrade öfver till honom från Tores plats.

Den julaftonen gick aldrig ur Tores sinne. Hvarje gång frestelsen att göra något orätt kom öfver honom, stod alltid minnet af Lars för hans själ, och då bad han tyst: “Inled mig icke i frestelse!“

Och frestelsen kom alltmera sällan tillbaka, ty gossen hade slutit förbund med Jesus, och du vet ju, att han är starkast, när man bara af hela sitt hjärta gifver sig åt honom. Slut.

BARNAVÄNNEN

anmäles härmed till prenumeration för 1898.

Barnvännen har under sin fjortondriga tillvaro lyckats vinna en synnerligen tåtrik och trofast vänskrets, hvilken är från år blifvit allt större. Vi gifva här för Gud äran. Ty det är han, som skapat detta samförstånd mellan redaktionen och Barnvännens läsare i söndagsskolorna, i hemmen och i folkskolorna. Vi hoppas, att våra vänner, som arbeta med tidningens spridning inom barnavärlden, äfven kunnat spåra, huru redaktionen å sin sida har all möda sparad för att gifva Barnvännen ett godt, värdefullt och omväxlande innehåll samt en fin utstyrelse i illustrationsväg.

Barnvännen hoppas därför att under kommande år blifva af de äldre mottagen med samma förtroende, som under gångna år, och af de unga med samma glädje.

Barnvännen vill därför bedja alla, som funnit honom vara en för barnen passande och god tidning, att de rekommendera den till allt flera hem, söndagsskolor och folkskolor.

Barnvännens pris å **postanstalterna: 1 kr. 05 öre**, postarvode 20 öre: hos **redaktionen: från 6—20 ex. 1 kr.; från 21—49 ex. 95 öre; från 50—99 ex. 90 öre; 100 ex. och däröfver 85 öre**, jämte gratisbilagan, söndagsskolans textbok, då tidningen under korsband och utan vidare kostnad tillsändes rekurrenten.

Uppsala i Jan. 1898.

Redaktionen.

Söndagsskoltext för den 30 Jan.:

Matt. 6: 5—15.

Tänkespråk: Matt. 6: 6.

Uppsala 1897, Uppsala Nya Tidn aktieb. tr.